

Broj: 01-11-773/21
Orašje, 21.06.2021.godine

**DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA
OPĆINE ORAŠJE
ZA RAZDOBLJE 2022.-2024. GODINA**

Orašje, lipanj 2021. godine

Na temelju članaka 15., 16., 17. i 18. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 05/18, 11/19 i 99/19), Općinski načelnik d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA OPĆINE ORAŠJE ZA RAZDOBLJE 2022.-2024. GODINA

Poglavlje 1: Uvod

U skladu sa Zakonom o proračunima Federacije BiH¹ izrađen je Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2022.-2024. godina (DOP). Ovaj dokument predstavlja preliminarni Nacrt proračuna Općine Orašje za 2022. godinu i sadrži preliminarne projekcije za 2023. i 2024. godinu.

Izrada DOP-a za trogodišnji period, kao ključnog strateškog dokumenta koji veže razvojne politike i proračun, je praksa na većini razina vlasti u Bosni i Hercegovini, pa tako i u Općini Orašje, kao jedinici lokalne samouprave. DOP je ključni rezultat srednjoročnog planiranja i izrade proračuna u „XV koraka“. Suvremeni proces srednjoročnog planiranja proračuna je proces koji ima (I) jasno definiran kalendar i raspodjelu odgovornosti, (II) ima jasnu fiskalnu strategiju temeljenu na razini raspoloživih resursa, (III) omogućava raspodjelu ograničenih resursa na najvažnije gospodarske i socijalne prioritete izvršne vlade, (IV) unapređuje predvidivost proračunskih politika i financiranja, (V) osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje raspoloživih resursa, (VI) unapređuje transparentnost odgovornost vladinih politika, programa i procesa donošenja odluka, (VII) osigurava razmatranje financijskih učinaka u narednim godinama pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tijekom ciklusa planiranja proračuna izradom srednjoročnog okvira rashoda tj. DOP-a koji svake godine pripremaju za period za slijedeće tri godine i koji prikazuju srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda proračunskih korisnika za narednu godinu, kao i preliminarne procjene za slijedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda.

Dokument okvirnog proračuna za period 2022.-2024. izlaže fiskalnu strategiju i proračunske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije osnovu za pripremu proračuna za narednu godinu.

Temelji za izradu proračuna zasnivaju se na procjeni gospodarskog razvoja, potrebama socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te procjeni prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOP-om.

Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2022.-2024. godina sadrži pet poglavlja:

¹ Zakon o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 102/13/14,9/14,13/14,8/15,91/15,102/15,104/16, 05/18, 11/19 i 99/19);

- 1.- Uvod u DOP za razdoblje 2022.-2024. godina;
- 2.- Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke;
- 3.- Srednjoročna fiskalna strategija;
4. - Upravljanje javnom potrošnjom, i
- 5.- Proračunski prioriteti.

Služba za financije Općine Orašje predlaže Općinskom načelniku usvajanje DOP-a² za razdoblje 2022.-2024. godina, kao temelj za pripremu, planiranje i izradu proračuna u nastupajućem razdoblju.

Poglavlje 2: Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke

2020. godinu u cijelosti je obilježilo širenje globalne pandemije Covid 19 u svijetu koja je pored negativnih posljedica za javno zdravlje imala i izrazito nepovoljan utjecaj na gospodarska kretanja. Tako je uslijed širenja globalne pandemije i povremenih uvođenja zaključavanja gospodarstava došlo do značajnog pada globalnog BDP-a koji je prema procjena MMF-a iznosio oko 3,5 % u odnosu na prethodnu godinu, dok je gospodarski pad na nivou zemalja EU iznosio oko 6,5 %. Ako se ima u vidu da gospodarska kretanja u okruženju predstavljaju glavnu strukturnu odrednicu poslovnih kretanja u Bosni i Hercegovini pad BDP-a u zemlji je prilično očekivan. Gospodarska kriza u Bosni i Hercegovini se manifestirala istovremenim padom, kako agregatne ponude tako i agregatne tražnje što je osnovno obilježje negativnog utjecaja virusa Covid 19 na gospodarska kretanja u zemlji. Tako se na temelju trenutno raspoloživih preliminarnih podataka Agencije za statistiku, za prvih devet mjeseci, procjenjuje da je Bosna i Hercegovina zabilježila pad BDP-a od oko 4,7 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ovaj pad BDP-a posljedica je pada privatne potrošnje od oko 4 % i investicija od oko 15 % u odnosu na prethodnu godinu.

Pored pada gospodarskih aktivnosti u okviru komponente domaće tražnje, tijekom 2020. godine došlo je do značajnog smanjenja u okviru vanjskotrgovinske razmjene koja je smanjenja za oko 20 % pri čemu je pad ukupnog izvoza iznosio oko 20 % a uvoza od oko 17 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Europska Komisija u svom ljetnom izdanju³ iz srpnja 2020. godine predviđa pad BDP-a u zemljama EU od 8,3 % pri čemu očekivanja smanjena BDP-a iznose od 6,3 % u Njemačkoj do čak 11,2 % u Italiji. Ako se ima u vidu da su gospodarska kretanja u Europskoj uniji navedenim zemljama u prošlosti predstavljala glavnu determinantu ekonomskih kretanja u Bosni i Hercegovini (proizvodnja, potrošnja i vanjskotrgovinska razmjena) može se konstatirati da će posljedice ovih dešavanja na ukupna privredna kretanja u zemlji biti veoma nepovoljna. Tako se na osnovu dosadašnjih ekonomskih trendova u zemlji i privrednih

² Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2022.-2024. godina

³ „European Economic Forecast Summer 2020.“

kretanja u međunarodnom ekonomskom okruženju prema projekcijama DEP-a BiH na kraju ove godine u Bosni i Hercegovini se može očekivati pad BDP-a od preko 3 %.

Ključno uporište za gospodarska kretanja u Bosni i Hercegovini u razdoblju 2021-2024. godina predstavljat će kretanja poslovnih aktivnosti u eksternom okruženju i razvoj situacije koja je vezana za globalnu pandemiju Covid-19. Pored ovih eksternih dinamika bitnu determinantu u generiranju ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini tijekom ovoga razdoblja predstavljati će interne dinamike kroz implementaciju strukturnih reformi u zemlji. S toga, preduvjet realizacije navedenih projekcija predstavlja prevazilaženje novonastalih okolnosti u što kraćem roku, poboljšanje međunarodnog ekonomskog okruženja kao i implementacija kako interventnih tako i strukturnih reformi u zemlji, kako bi se ojačao doprinos internih politika u gospodarskom rastu u Bosni i Hercegovini.

Pod pretpostavkom materijalizacije navedenih okolnosti prema projekcijama DEP-a BiH u razdoblju 2022-2024. godina u Bosni i Hercegovini se očekuje postepeni oporavak ekonomskog rasta sa prosječnom stopom rasta BDP-a od oko 3 % na godišnjoj razini (2022: 2,5 %, 2023: 3,1 % i 2024: 3,4 %). Pretpostavlja se da bi ključni oslonac ekonomskog rasta tokom ovog perioda trebala predstavljati domaće tražnja kroz povećanje privatne potrošnje i investicija. S druge strane, stabilno eksterno okruženje uz unapređenje industrijske baze i podizanje konkurentski u zemlji predstavljaju preduvjet poboljšanja vanjskotrgovinske razmjene sa svijetom.

Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna strategija

Imajući u vidu sve naprijed navedene činjenice, kao i ukupno gospodarsko stanje u kojem se nalazi Bosna i Hercegovina, njezini Entiteti, Županija Posavska i Općina Orašje najznačajniji dio prihoda u 2021. godinu će se planirati u skladu sa zvaničnim procjenama koje je sačinilo Federalno ministarstvo financija, a na temelju Projekcije javnih prihoda od izravnih i neizravnih poreza županija i općina za 2021. godinu i projekcije za razdoblje 2022.-2024. godina⁴. U projekcijama prihoda posebno mjesto zauzima planiranje i očekivani priliv prihoda od neizravnih poreza za financiranje autocesta i drugih cesta u F BiH (vrsta prihoda 717114), prihodi od neizravnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave-JLS (vrsta prihoda 717141) i prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta (vrsta prihoda 717131). U nastavku dajemo cjeloviti prikaz prihoda od neizravnih (indirektnih) poreza koji se planiraju u razdoblju 2022-2024, sa podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020. godini, u planu i revidiranom planu za 2021. godinu:

Vrsta neizravnih poreza	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
-717114	0	326.695	105.890	109.320	112.690	116.420	120.620
-717131	306.240	255.740	262.080	269.740	284.160	274.170	290.500
-717141	1.747.647	1.448.377	1.391.590	1.432.260	1.508.810	1.455.760	1.542.510
Svega:	2.053.888	2.030.813	1.759.560	1.811.320	1.905.660	1.846.350	1.953.630

⁴ Federalno ministarstvo financija – Revidirane projekcija javnih prihoda za 2021. godinu i razdoblje 2022.-2024. godina;(-akt 05-12-5-4162-1/21 od 18.05.2021. godine);

Iz gornje tabele vidljiv je trend blagog povećanja prihoda od neizravnih poreza, koji započinje sa „revidiranim“ planom za 2021. godinu u usporedbi sa prvobitnim (još uvijek važećim planom) planom za 2021. godinu. Relativno iskazano taj rast bi trebao iznositi 2,94 % i on bi se nastavio i u 2022. godini, po stopi od približno 5,21 %, te u 2024. godini kada bi rasta ovih prihoda u odnosu na 2023. godinu trebao iznositi približno 5,70 %. Manji problemi uočavaju se u projekcijama za 2023. godini, gdje se očekuje manji pad ovih prihoda u odnosu na projekciju za 2022. godini koji bi trebao iznositi 3,13 %. Treba reći da je planirani pad prihoda u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu manji problem od činjenice da su ukupno planirani neizravni porezi u revidiranom planu za 2021. godini značajno manji od ostvarenih prihoda u 2019. (za 242.568 KM) te od ostvarenih prihoda u 2020. godini (za 219.493 KM), a što je direktna posljedica „COVID krize“ i pada gospodarskih aktivnosti na prostoru Bosne i Hercegovine.

U dijelu **izravnih poreza** koji se planiraju u nastupajućem trogodišnjem razdoblju posebno mjesto zauzimaju: porez na dohodak, i porez na imovinu, čiji je naplata regulirana odredbama federalnog Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezima Županije Posavske. Pored ovih, svoje mjesto nalaze i: porez na dobit pojedinaca, porez na plaću, porezi na promet proizvoda i usluga, te ostali porezi, čija je ubiranje rezultat zaostalih uplata iz ranijih razdoblja.

Projekcija poreza na dohodak za razdoblje 2022.-2024. godina kao i revidirana projekcija za 2021. godinu urađena od strane Federalnog ministarstva financija prema osnovnom i programskom scenariju koji je sačinilo Odjeljenje za makroekonomsku analizu (OMA) Uprave za neizravno oporezivanje BiH, u svibnju tekuće godine. Što se tiče projekcije poreza na imovinu, poreza na plaću, poreza na dobit pojedinaca, poreza na promet proizvoda i usluga i ostalih poreza za razdoblje 2022.-2024. godina ona je urađena od strane Službe za financije na bazi izvršenja u 2019. i 2020. godini i prvih pet mjeseci tekuće godine. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz poreznih prihoda koji se planiraju u razdoblju 2022-2024. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020. godini, planu i revidiranom planu za 2021. godinu:

Vrsta izravnih poreza	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Porez na dobit	367	173	350	200	200	200	200
Porez na plaću	662	115	170	120	120	120	120
Porez na imovinu	160.940	107.195	102.750	110.000	110.000	110.000	110.000
PPPU	797	4.633	1.070	5.000	5.000	5.000	5.000
Porez na dohodak	943.988	925.288	950.390	965.000	970.000	975.000	1.000.000
Ostali porezi	130	717	760	1.000	1.000	1.000	1.000
Svega:	1.106.884	1.038.121	1.055.490	1.081.320	1.086.320	1.091.320	1.116.320

Iz gornje tabele vidljivo je da je kontinuirano povećanje prihoda od izravnih poreza u razdoblju 2022-2024, prije svega, u dijelu poreza na dohodak, za koji procjenjujemo da bi se već u revidiranoj projekciji za 2021. Godinu trebao vratiti na razine izvršenja prije pojave pandemije COVID-a i nastavio bi blago rasti kroz čitavo predstojeće trogodišnje razdoblje. Budući je porez na dohodak najizdašniji izravni (direktni) porezni prihod njega i smatramo glavnim generatorom blagog povećanja ove grupacije poreznih prihoda u razdoblju od 2022-2024 godine, pri čemu procjenjujemo da bi oni u 2022. godini trebali iznositi 1.086.320 KM, zatim u 2023. Godini 1.091.320 KM i konačno u 2024. godini trebali bi iznositi 1.116.320 KM.

Za razliku od neizravnih (indirektnih) poreznih prihoda i poreza na dohodak, čiju je projekciju izradilo Federalno ministarstvo financija, projekcija **neporeznih prihoda** za razdoblje 2022.-2024. godina urađena je na temelju podataka koji su Službi za financije dostavili korisnici proračuna u Instrukciji za proračunske korisnike ⁵ - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2022.-2024. godina. Na temelju primljenih popunjenih tabela 1- Prihodi i primici proračunskog korisnika, dio koji se odnosi na neporezne prihode, te uzimajući u obzir podatke o izvršenju neporeznih prihoda za prethodne dvije proračunske godine, Služba za financije je nakon uvida i analize u dostavljene podatke, te provedenim konzultacijama⁶ sa korisnicima proračuna izvršila projekciju neporeznih prihoda.

Budući da neporezni prihodi u osnovi predstavljaju jednu široku skupinu različitih vrsta neporeznih prihoda, kao što su neporezni prihodi od poduzetništva i imovine, zatim neporezni prihodi od naknada, pristojbi i pružanja usluga, do novčanih kazni kao neporeznih prihoda, njihova naplata je regulirana putem Zakona, Uredbi, Pravilnika i Odluka među kojima ćemo navesti: Zakon o cestama F BiH, Zakon o građevinskom zemljištu F BiH, Zakon o prostornom uređenju Županije Posavske, Zakon o građenju Županije Posavske, Uredba o visini naknade za korištenje zemljišta uz javne ceste F BiH; Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta F BiH, Odluka o općinskim pristojbama, Odluka o davanju u zakup poslovnih prostora, Odluka o uvjetima i načinu dodjele NGZ, Odluka o visini i načinu plaćanja komunalnog doprinosa, Odluka o organizaciji i načinu parkiranja u gradu Orašju, Privremena odluka o naknadama za korištenje podataka izmjere i katastra F BiH, Odluka o dodjeli državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup i drugi propisi. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz neporeznih prihoda koji se planiraju u razdoblju 2022-2024. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020. godini, planu i revidiranom planu za 2021. godinu:

⁵ Instrukcija za proračunske korisnike 1 - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za DOP Općine Orašje za razdoblje 2022.-2024. godina (akt 05-11-4-14/21 od 09.02.2021. godine);

⁶ Zapisnik sa sastanka/konzultacijama sa korisnikom proračuna za popunjavanje Instrukcije 1., za izradu DOP-a 2022.-2024. (akt 05-11-4-14-1/21);

Vrsta neporeznih prihoda	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Prihodi od poduzetn. aktivnosti i imovine i prihodi od PTR	1.113.346	942.406	1.123.980	1.124.000	1.174.000	1.224.000	1.274.000
Prihodi od terminala	915.996	776.699	950.000	950.000	1.000.000	1.050.000	1.100.000
Prihodi od zakupa	171.052	164.953	173.000	173.000	173.000	173.000	173.000
Prihodi od kamata PTR i drugi prihodi	640	754	980	1.000	1.000	1.000	1.000
Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.153.027	990.285	1.546.800	1.544.500	1.332.500	1.332.500	1.332.500
Administrativne pristojbe	128.122	91.941	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000
Komunalne naknade i pristojbe	658.188	424.430	655.000	655.000	540.000	540.000	540.000
Ostale proračunske naknade	155.204	209.944	421.950	420.000	322.000	322.000	322.000
Naknade i pristojbe po Federalnim zakonima i drugim propisima	191.706	248.482	306.000	305.000	306.000	306.000	306.000
Prihodi od pružanja usluga	12.045	10.935	10.600	11.000	11.000	11.000	11.000
Neplanirane uplate-prihodi	7.762	4.553	8.250	8.500	8.500	8.500	8.500
Novčane kazne	3.545	3.980	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Svega:	2.269.917	1.936.671	2.675.780	2.673.500	2.511.500	2.561.500	2.611.500

U projekcijama DOP-a za razdoblje 2022.-2024. godina, očekuje se pad ukupnih neporeznih prihoda, koji je potaknut manjom planiranom realizacijom na pozicijama komunalne naknade (za 115.000 KM) i naknada za korištenje poljoprivrednog zemljišta (za gotovo 100.000 KM). Kada je riječ o planiranom smanjenju komunalnih naknada do ovakvog scenarija doveo je prijenos nenaplaćenog potraživanja iz 2020. U 2021. godinu čime se stvorila nerealno visoka osnovica za buduća planiranja. S druge strane, kada je riječ smanjenje naknade za korištenje poljoprivrednog zemljišta presudan utjecaj ima činjenica da se u predstojećem trogodišnjem razdoblju od prodaje neizgrađenog građevinskog zemljišta očekuje manji prihod za 100.000 KM, što samim time za sobom povlači i smanjenje ove vrste prihoda. Ovakvo značajna umanjena ukupnih neporeznih prihoda nisu mogla biti niti anulirana postupnim povećanjem prihoda od terminala koje na godišnjoj razini iznose po 50.000 KM. Sve ovo rečeno daje nam za pravo da u predstojećem trogodišnjem razdoblju ukupne neporezne prihode planiramo na način da oni u 2022. godini trebaju iznositi 2.511.500 KM, u 2023. 2.561.500 KM i u 2024. godini iznos od 2.611.500 KM.

Tekući transferi (transferi i donacije) u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH ⁷, koji je u primjeni od 01.01.2015. godine planiraju se kao: primljeni tekući

⁷ Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“ broj: 60/14);

transferi iz inozemstva (pod-kategorija 731000), primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti (pod-kategorija 732000).

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2022-2024 godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020, planu i revidiranom planu za 2021. godinu:

Vrsta tekućih transfera	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Tekući transferi iz inozemstva	76.259	9.238	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Tekući transferi od ostalih razina vlasti	154.372	603.364	305.150	305.150	250.000	230.000	230.000
-Država BIH	0	0	0	0	20.000	0	0
-Federacija BIH	0	455.000	150.000	150.000	100.000	100.000	100.000
-Županija Posavska	154.372	148.364	155.150	155.150	130.000	130.000	130.000
Svega:	230.631	612.602	315.150	315.150	260.000	240.000	240.000

Iz gornje tabele vidljivo je značajno smanjenje tekućih transfera u nastupajućem trogodišnjem razdoblju u odnosu na referentnu 2021. godinu, gdje su planski ugrađeni tekući transferi iz Proračuna F BIH u iznosu od 150.000 KM koji imaju za cilj ublažavanje posljedica pandemije COVID 19 kroz nabavu hrane i lijekova, zatim kroz programe pomoći poduzetništvu, javnim poduzećima i javnim ustanovama te financiranja dijela socijalnih davanja stanovništvu, te tekući transferi iz proračuna Županije Posavske u iznosu od 155.150 KM, od čega je najveći dio planiran za sufinansiranje prijevoza učenika, te za sufinansiranje komunalnih aktivnosti i za ublažavanje posljedica pandemije COVID 19. Imajući u vidu sve učestalije pojave prirodnih i drugih nesreća koji pogađaju ove naše prostore, gdje svakako ubrajamo o pojavu pandemije COVID 19, ističemo potrebu da se i u nastupajuće trogodišnjem razdoblju planiraju tekući transferi iz različitih izvora u cilju ublažavanja i uklanjanja negativnih posljedica prirodnih i drugih nesreća (poplava, suša, olujnih nevremena pa sve do pojava epidemija ili pandemija). Pored ovoga, potrebno je istaknuti manje povećanje planiranih tekućih transfera u 2022. godini u odnosu na 2023. i 2024. godinu, a što je činjenica da se u narednoj godini održavaju opći izbori u BIH kada se redovito planira tekući transfer sa Državne razine (Središnje izborno povjerenstvo /CIK) kojim se sufinanciraju troškovi izbora. Uvažavajući gore navedeno u razdoblju za koje se planira DOP ukupni tekući transferi se planiraju u 2022. godini u iznosu od 260.000 KM, u 2023. godini u iznosu 240.000 KM i 2024. godini 240.000 KM.

Kapitalni transferi (transferi i donacije) u nastupajućem trogodišnjem razdoblju za koji se izrađuje DOP mogu se promatrati kao: primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (pod-kategorija 741100), primljeni kapitalni transferi od ostalih

razina vlasti (pod-kategorija 742100) i kapitalni transferi od nevladinih izvora (pod-kategorija 742200).

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se planiraju u razdoblju 2022-2024. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020. godini, planu i revidiranom planu za 2021. godinu:

Vrsta kapitalnih transfera	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
-Primljeni kapitalni transferi iz inozemstva	178.296	64.464	500.000	500.000	150.000	150.000	150.000
- Primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	176.228	242.899	1.223.020	1.223.020	330.000	330.000	330.000
-Federacija BiH	125.233	205.907	602.020	602.020	275.000	275.000	275.000
-Županija Posavska	50.995	26.992	621.000	621.000	55.000	55.000	55.000
-od drugih JLS	0	10.000	0	0	0	0	0
-Kapitalni transferi od nevladinih izvora (pojedinci i ostali)	6.570	49.073	15.000	15.000	20.000	20.000	20.000
Svega:	361.094	356.436	1.738.020	1.738.020	500.000	500.000	500.000

Iz priloženih podataka vidljiv je trend značajnog povećanja planiranih kapitalnih transfera u 2021. godini, posebno u odnosu na izvršenja u 2019., i 2020. godini, ali i u odnosu na planirane projekcije za predstojeće trogodišnje razdoblja, a što je vezano uz započinjanje nekih od projekata koji se trebaju realizirati do kraja tekuće godine, gdje posebno ističemo projekt izgradnje prečistača pitke vode na Vodocrpilištu u Kostrču, za čiju realizaciju je osigurano i naplaćeno već 670.000 KM od viših razina vlasti, te projekt rekonstrukcije javne rasvjete za koju je također osigurano i naplaćeno već 260.000 KM. Naravno tu ima još nekoliko manjih projekata koji se sufinanciraju primljenim kapitalnim transferima drugih razina vlasti i kapitalnim transferima iz inozemstva, što je u zbiru proizvelo ukupno planirane kapitalne transfere u 2021. godini. S toga, ukoliko realiziramo sve planirane projekte u ovoj godini i samim time utrošimo sva raspoloživa sredstva koje smo naplatili ili očekujemo u ovoj godini, naše procjene govore da u nastupajućem trogodišnjem razdoblju za koje se planira DOP ne možemo očekivati više od po 500.000 KM za svaku godinu planiranja.

Kapitalni primici u vrijednosnom smislu, predstavljaju najmanju kategoriju prihodovne strane DOP-a za razdoblje 2022-2024. godina. Ovdje se mogu prepoznati isključivo primici od prodaje stalnih sredstava (glavna grupa 811000), odnosno drugim riječima primici od prodaje zemljišta za individualnu i poslovnu izgradnju na prostoru stambenog naselja u JUG, zatim Poljica u Boku, te za poslovne aktivnosti u Poduzetničkoj zoni Dusine. Kada je riječ o prodaji i prometu zemljišta, ono se radi u skladu sa odredbama Zakona o građevinskom zemljištu u F BiH, te Zakona o građenju u Županiji Posavskoj. Pored ovoga, značajno je podsjetiti da je i

potrošnja ovakvo prikupljenih sredstava propisana člankom 62. Zakona o građevinskom zemljištu u F BiH, te da se u prihode od prodaje zemljišta uključuju iznosi sredstava koji su i utrošeni najkasnije do 31.12. tekuće godine. Preostali iznosi neutrošenih sredstava od prodaje zemljišta se „storniraju“ iz prihoda tekuće godine i prevode na konta razgraničenih prihoda (skupina 391) i na taj način rezerviraju za potrošnju u narednoj godini.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih primitaka koji se planiraju u 2022.-2024. godini, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020. godini, planu i revidiranom planu za 2021. godinu:

Vrsta kapitalnog primitka	Izvršenje 2019	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
-Primici od prodaje stalnih sredstava (zemlje, vozila)	101.399	356.098	200.000	210.000	100.000	100.000	100.000
Svega:	101.399	356.098	200.000	210.000	100.000	100.000	100.000

Prenešeni dio viška prihoda (suficita) iz ranijih godina je posljednja u nizu grupacija prihodovne strane proračuna koja je u 2021. godini planirana u iznosu od 215.000 KM i koja će nam poslužiti kao izvor za financiranje nedostajućih tekućih sredstava u 2021. godini. U biti se radi o neutrošenim sredstvima iz ranijih godina koji se na kraju godine prevode na konta skupina 391 i njihova se potrošnja „aktivira“ u narednim godinama. S tim u svezi treba istaći da se ukupan akumulirani suficit koji je prikupljen do 31.12.2020. godine sukcesivno raspoređuje na sve godine za koje se planira DOP. S toga, na ovaj način u projekcijama DOP-a za razdoblje 2022-2024. planiramo „aktivirati“ ovih sredstava u iznosu od po 200.000 KM za svaku godinu trajanja DOP-a.

U nastavku dajemo cjelovitu projekciju svih prihoda i primitaka u trogodišnjem razdoblju od 2022.-2024. godina, sa podacima o izvršenju istih u 2019. i u 2020. godini, planom i revidiranim planom za 2021. godinu:

Vrsta prihoda i primitka	Izvršenje 2019	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Neizravni porezi	2.023.888	2.030.813	1.759.560	1.811.320	1.905.660	1.846.350	1.953.630
Izravni porezi	1.106.884	1.038.121	1.055.490	1.081.320	1.086.320	1.091.320	1.116.320
Neporezni prihodi	2.269.917	1.936.671	2.675.780	2.673.500	2.511.500	2.561.500	2.611.500
Tekući transferi	230.631	612.602	315.150	315.150	260.000	240.000	240.000
Kapitalni transferi	361.094	356.436	1.738.020	1.738.020	500.000	500.000	500.000
Kapitalni primici	101.399	356.098	200.000	200.000	100.000	100.000	100.000
Prenešeni dio viška prihoda ..	0	0	215.000	215.000	200.000	200.000	200.000
Svega:	6.123.814	6.330.741	7.959.000	8.034.310	6.563.480	6.539.170	6.721.450

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda i primitaka mogu biti (I) odstupanje od predviđenog gospodarskog rasta, (II) nepredviđene promjene poreznih politika uvjetovane odsustvom stabilnih koeficijenata raspodjele neizravnih poreza ili nepredviđene promjene istih⁸, (III) makroekonomske pretpostavke, (IV) razvoj drugih događaja uvjetovanih promjenom razine duga, radom porezne administracije, trajanja pandemije Covid 19 i drugo.

Poglavlje 4: Upravljanje potrošnjom

U ovom poglavlju opisana je politika javnih rashoda i dat kratak pregled ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora. Data je analiza strukture javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama i trendovi kretanja tijekom proteklih nekoliko godina. Ova analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja proračuna jer daje kontekst i temelj za izradu planova proračunske potrošnje i gornjih granica rashoda. U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi proračunske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama. S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije troškova, uključujući i plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar proračuna. Ukupno planirani rashodi u proračunu za 2021. godinu iznose 7.959.000 KM, pri čemu najveći udio pripada tekućim rashodima (plaće i naknade troškova zaposlenih, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, izdaci za kamate) koje sudjeluju sa 45,51 %, zatim tekućim transferima i drugim tekućim rashodima koji sudjeluju sa 21,41 %, kapitalnim transferima, čije učešće iznosi 3,14 %, izdaci za nabavu stalnih sredstava, koji sudjeluju sa 29,63 % i pričuva proračuna koja sudjeluje sa 0,31 %.

Tekući rashodi

U planu proračuna za 2021. godinu ukupni tekući rashodi (uvećani za izdatke za kamate) planirani su u iznosu od 3.621.800 KM. Revidiranim planom za 2021. godinu ne planiraju se nikakva povećanja ukupnih tekućih rashoda. Kada je riječ o projekcijama ukupnih tekućih rashoda u nastupajućem trogodišnjem razdoblju za koji se planira DOP evidentno je njihovo postupno smanjivanje, a što je rezultat postupnog smanjivanja izdataka za materijal, sitan inventar i usluge. Pretpostavka za ovo smanjivanje jeste realizacija projekta rekonstrukcije javne rasvjete (I faza u iznosu od 260.000 KM) do konca 2021. godine, čime bi se već u 2022. godini ostvarile uštede u potrošnji izdataka za električnu energiju za javnu rasvjetu, od minimalno 50.000 KM i sa nastavkom realizacije tog projekta, započeti trend ušteta bi se nastavio i u 2023 i u 2024. godini. Što se tiče projekcije izdataka za plaće i naknade plaća uposlenika, kao i izdataka za kamate po kreditu EIB-a, slobodno se može reći, uz manja odstupanja, da su oni ostali u granicama revidiranog plana za 2021. godinu ako se naravno izuzme malo povećanje izdataka za plaće koje je rezultat zakonskog povećanja obveze za „minuli“ rad uposlenika (0,5 % godišnje) i smanjenje izdataka za kamate sukladno Otplatnom

⁸ Odluka o carinskom terminalu („Službeni glasnik BiH“ broj: 11/16);

planu Federalnog ministarstva financija. Također, treba istaći da je projekcija plaća za nastupajuće trogodišnje razdoblje urađena uvažavajući postojeću visine osnove za obračun plaća, koja iznosi 166,60⁹ KM, te na bazi 85 uposlenika. Svako promjena ovih zadanih elemenata neizostavno nosi i promjene zadanih projekcija za razdoblje za koji se donosi ovaj DOP. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih rashoda¹⁰ koji se planiraju u razdoblju 2022.-2024., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020. godini, te planom i revidiranim planom za 2021. godinu:

Vrsta tekućeg rashoda	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
-Bruto plaće	1.493.224	1.572.081	1.700.000	1.700.000	1.710.000	1.720.000	1.730.000
-Naknade troškova zaposlenih	281.414	353.810	307.500	307.500	310.000	310.000	310.000
-Doprinosi poslodavca	157.094	168.135	180.000	180.000	181.000	182.000	183.000
-Materijal, SI i usluge	1.529.272	1.193.440	1.411.600	1.411.600	1.350.000	1.300.000	1.250.000
-Izdaci za kamate (kredit EIB-a)	13.146	12.401	22.700	22.700	22.500	21.500	20.500
Svega:	3.474.150	3.294.867	3.621.800	3.621.800	3.573.500	3.533.500	3.493.500

Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u proračunu Općine Orašje planiraju se kao: (I) tekući transferi drugim razinama vlasti, (II) tekući transferi pojedincima, (III) tekući transferi neprofitnim organizacijama, (IV) subvencije javnim poduzećima, (V) subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (VI) drugi tekući rashodi. U proračunu za 2021. godinu za tekuće transfere i druge tekuće rashode planiran je ukupan iznos od 1.704.210 KM. Prema dostavljenim popunjenim Instrukcijama 1., resorne Službe su u nastupajućem trogodišnjem periodu predložile, a Služba za financije prihvatila i u DOP ugradila projekcije ukupnih tekućih transfera i drugih tekućih rashoda, koje bi u razdoblju 2022.-2024. godina trebale iznositi po 1.704.210 KM za svaku godinu trajanja DOP-a. Ovaj iznos je istovjetan iznosu koji se predviđa planom i revidiranim planom za 2021. godinu, iz razloga što smatramo da su to realni i dostatni iznosi da se isfinanciraju programi i potrebe javnih ustanova iz oblasti kulture, predškolskog odgoja i obrazovanja, športa, socijalne skrbi, zdravstva čiji Općina Orašje osnivač, kao i velikog broja neprofitnih udruga i organizacija, uključujući i Udruge iz Domovinskoga rata, ali i druge udruge i udruženja primjerene potrebama suvremenoga čovjeka. Na kraju treba reći da su projekcije tekućih transfera koje se navode u ovom dokumentu istovremeno gornje granice rashoda i da one pretpostavljaju da korisnici proračunskih sredstava neće povećavati broj zaposlenih, kao i da se zakonodavnim okvirom

⁹ Odluka o visini osnove za obračun plaća (Odluka broj 01-11-95/20, od 21.01.2020. godine);

¹⁰ Projekcija tekućih rashoda za razdoblje 2022.-2024. godina sadrži i podatak o izdacima za kamate po kreditu za izgradnju vodovoda i kanalizacije na području Općine Orašje (kredit EIB-a), čija je realizacija u tijeku.

neće povećavati opseg njihovih poslova i zadataka. Također, stanoviti rizik po ove projekcije postoji i u slučaju da dio nabrojanih korisnika proračunskih sredstava uspostavom Rizinice Općine Orašje postane i proračunski korisnik, čime se u velikoj mjeri mijenja i struktura njihovih rashoda i izdataka.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2022.-2024. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020. godini, planu i revidiranom planu tekućih transfera u 2021.;

Vrsta tekućeg transfera i drugih tekućih rashoda	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
-Tek. transferi dr. razinama vlasti	610.277	609.677	660.180	660.180	660.180	660.180	660.180
-Tek. transferi pojedincima	474.574	337.192	281.800	281.800	280.000	280.000	280.000
-Tek. transferi neprofitnim organizacijama	305.536	393.379	312.030	312.030	286.000	286.000	286.000
-Subvencije javnim poduzećima	115.200	147.200	130.200	130.200	130.200	130.200	130.200
-Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	92.508	330.934	140.000	140.000	140.000	140.000	140.000
-Drugi tekući rashodi	164.474	176.094	180.000	180.000	180.000	180.000	180.000
Svega:	1.762.570	1.994.476	1.704.210	1.704.210	1.704.210	1.704.210	1.704.210

Kapitalni transferi

U Dokumentu okvirnog proračuna za razdoblje 2022.-2024. godina kapitalni transferi su planirani kao: (I) kapitalni transferi drugim razinama vlasti i fondovima, (II) kapitalni transferi pojedincima, (III) kapitalni transferi neprofitnim organizacijama, zatim kao (IV) kapitalni transferi javnim poduzećima i (V) kapitalni transferi u inozemstvo . U proračunu za 2021. godini ukupni kapitalni transferi planirani su u iznosu od 250.000 KM. Kada je riječ o projekcijama kapitalnih transfera za predstojeće trogodišnje razdoblje posebnu pažnju želimo usmjeriti prema projektima i programima koji su već započeti i za koje su djelomično osigurana sredstva od drugih razina vlasti ili iz inozemstva, gdje posebno ističemo projekt rekonstrukcije zgrade Kino sale u Orašju (nositelj aktivnosti Centar za kulturu Orašje) ili pak financiranje programa nabave medicinske opreme neophodne za pružanje kvalitetnije usluge građanima (nabave aparata za stomatološki odjel Doma zdravlja Orašje) čiji je nositelj Dom zdravlja Orašje. Pored ovoga značajnu pažnju i sredstva želimo usmjeriti prema nabavi neophodne opreme za potrebe javnih poduzeća čiji je Općina Orašje osnivač, kao i nastavak sufinansiranja nabave opreme u poljoprivrednoj proizvodnji i drugih nespomenutih projekata i programa.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se projiciraju u razdoblju od 2022.-2024., sa podacima o izvršenju u 2019. i 2020, te planom i revidiranim planom za 2021. godini:

Vrsta kapitalnog transfera	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
-Kapitalni transfer drugim razinama vlasti i fondovima	10.000	10.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
-Kapitalni transferi pojedincima	24.342	58.120	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
-Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	18.313	29.375	150.000	100.000	100.000	100.000	100.000
-Kapitalni transferi javnim poduzećima	0	4.800	0	30.000	30.000	30.000	30.000
Kapitalni transferi u inozemstvo	10.000	78.773	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Svega:	62.655	181.068	250.000	230.000	230.000	230.000	230.000

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava proračunskim dokumentima planirana je kao: (I) nabava zemljišta, (II) nabava građevina, (III) nabava opreme, (IV) nabava stalnih sredstava u obliku prava, (V) rekonstrukcija i investiciono održavanje i (VI) izdatke za otplatu dugova (kredit EIB-a i ostalo). Za ove namjene je u 2021. godini planiran iznos od 2.357.900 KM, odnosno u revidiranom planu za 2021. godinu iznos od 2.428.300 KM. Prema pristiglim zahtjevima korisnika proračuna (popunjene Instrukcije 1.) Služba za financije Općine Orašje u prijedlogu DOP-a, za nabavu, izgradnju i rekonstrukciju stalnih sredstava u 2022. godini planira iznos od 1.030.770 KM, u 2023. godini iznos od 1.046.460 KM, i u 2024. godini iznos od 1.266.640 KM. Odmah u oči upada veliki nesrazmjer između veličine kapitalnog proračuna u 2021. godini i projekcija istog za razdoblje 2022-2024. godina (za više od milion KM), a što rezultat činjenice da se do konca tekuće 2021. godine planira realizirati projekt prečištača pitke vode koji u ovom trenutku čini gotovo 50 % kapitalnog proračuna i da mi u ovome trenutku ne možemo prepoznati neki projekt takve veličine koji bi se planirao realizirati u predstojećem razdoblju. Tim prije što, u trenutku pripreme DOP-a nismo raspolagali sa Strategijom razvoja za razdoblje 2021-2027. godina i Planom implementacije projekata sa okvirnim financijskim okvirom za razdoblje 2022-2024., koja bi nam davala odgovore na ova i slična pitanja i koja je, uzgred rečeno u izradi. Pored ovoga, kao ograničavajući faktor kod planiranja kapitalnog proračuna za predstojeće trogodišnje razdoblje predstavlja i činjenica da nam već od naredne 2022. godine značajno rastu obveze po kreditu EIB-a za vodoopskrbu i kanalizaciju (sa 22.830 KM na 80.450 KM), a posebno u dvije naredne godine kada će dosegnuti 160.220 KM, odnosno 158.550 KM. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih izdataka koji se projiciraju u razdoblju 2022.-2024., sa

usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020., te planom i revidiranim planom u 2021:

Vrsta kapitalnog izdatka	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
-Nabava zemljišta	0	12.903	0	5.000	5.000	5.000	5.000
-Nabava građevina	246.311	659.998	1.711.010	1.726.320	610.320	546.240	770.190
-Nabava opreme	27.641	73.448	90.000	100.000	65.000	65.000	65.000
-Nabava stalnih sred. u obliku prava	3.498	56.862	24.150	24.150	15.000	15.000	15.000
-Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	168.486	3.919	510.000	550.000	255.000	255.000	255.000
-Izdaci za otplate dugova (kredit EIB-a)	22.297	22.297	22.830	22.830	80.450	160.220	158.550
Svega:	493.434	829.427	2.357.990	2.428.300	1.030.770	1.046.460	1.268.740

Pričuva proračuna

U nastupajućem trogodišnjem razdoblju DOP- a Pričuva proračuna planira se u iznosu od po 25.000 KM po svakoj godini planiranja, što je iznos koji odgovara planu za 2021. godinu. Kada je riječ o revidiranom planu za 2021. godinu, a zbog transfera novca za potresom pogođeno područje Banovine u R. Hrvatskoj (iz pričuve proračuna je isplaćen iznos od 20.000 KM), biti će neophodno povećati iznos planiranih sredstava do iznosa od 50.000 KM.

U narednoj tabeli prikazati ćemo ukupne rashode i izdatke proračuna Općine Orašje za razdoblje 2022.-2024. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2019. i 2020., te plan i revidirani plan rashoda i izdataka u 2021. godini:

Vrsta rashoda i izdataka	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
-Tekući rashodi i kamate	3.474.150	3.299.867	3.621.800	3.621.800	3.573.500	3.533.500	3.493.500
-Tekući transferi	1.762.570	1.994.476	1.704.210	1.704.210	1.704.210	1.704.210	1.704.210
-Kap. transferi	62.655	181.068	250.000	230.000	230.000	230.000	230.000
-Kapitalni izdaci	493.434	829.427	2.357.990	2.428.300	1.030.770	1.046.460	1.268.740
-Pričuva proračuna	39.974	24.993	25.000	50.000	25.000	25.000	25.000
Svega:	5.832.782	6.329.772	7.959.000	8.034.310	6.563.480	6.539.170	6.721.450

Na kraju dolazimo do financijskog rezultata koji se projicira ostvariti u razdoblju 2022.-2024., sa pokazateljima o ostvarenom financijskom rezultatu u 2019. i 2020. godini i planiranim i revidiranim financijskim rezultatom u tekućoj 2021. godini:

Prihod/ Rashod/ Financijski rezultat	Izvršenje 2019.	Izvršenje 2020.	Plan 2021.	Revidirani plan 2021.	Projekcija 2022.	Projekcija 2023.	Projekcija 2024.
Prihodi i primici	6.123.814	6.330.741	7.959.000	8.034.310	6.563.480	6.539.170	6.721.450
Rashodi i izdaci	5.832.782	6.329.772	7.959.000	8.034.310	6.563.480	6.539.170	6.721.450
Suficit/ (deficit)	291.032	0	0	0	0	0	0

Poglavlje 5: Proračunski prioriteti

Proračun je glavni instrument za provođenje politika Općinskog načelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi provode u programe, aktivnosti i mjere koje ispunjavaju gospodarske i socijalne potrebe lokalne zajednice. Najvažniji strateški ciljevi Općine Orašje biti će definirani u Integriranoj strategiji razvoja Općine Orašje za razdoblje 2021.-2027. godina, sa operativnim ciljevima i programima koji imaju zadatak potpomoći u realizaciji svakog od postavljenih ciljeva. suočeni sa zahtjevima proračunskih korisnika koji nadilaze raspoloživa sredstva, Općinski načelnik mora donijeti odluku o prioritetnim projektima koji mogu realizirati u skladu sa raspoloživim sredstvima, među kojima posebno ističemo:

1. Rekonstrukcija i sanacija postojeće zgrade Općine Orašje (sjedišta), te drugih građevina koje su u potpunom ili djelomičnom vlasništvu Općine Orašje;
2. Rekonstrukcija postojećeg sustava javne rasvjete kroz projekt zamjene živinih rasvjetnih tijela sa ekonomičnijim LED žaruljama,
3. Sanacija i uređenje postojeće glavne deponija komunalnog otpada Dusine, te izgradnja reciklažnog dvorišta
4. Izgradnja lučice-pristaništa na rijeci Savi;
5. Izgradnja, rekonstrukcija i investicijsko održavanje prometne infrastrukture,
6. Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje kanalske mreže,
7. Unapređenje malog i srednjeg poduzetništva i obrta,
8. Unapređenje poljoprivredne proizvodnje putem mjera poticanja i subvencioniranja, te kroz projekt izgradnje hladnjače za voće i Distributivnog centra i njihovog stavljanja u funkciju,
9. Unapređenje infrastrukture javnih poduzeća i javnih ustanova čiji je Općina osnivač, i
10. Drugo nespomenuto a koje ima uporište u strateškim dokumentima Općine Orašje ili odlukama Općine Orašje

U skladu sa člankom 18. Zakona o proračunima u Federaciji BiH nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument će biti objavljen na web stranici Općine Orašje.

Općinski načelnik

 mr.sc. Marijan Oršolić

